

Otteita Lupa- ja valvontaviraston perustellusta päätelmästä koskien Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto välillä Hikiä – Inkoo (Hausjärvi, Riihimäki, Hyvinkää, Nurmijärvi, Vihti, Lohja, Siuntio, Inkoo) koskien nimenomaan Nurmijärveä.

<https://www.ymparisto.fi/sites/default/files/documents/Yhteysviranomaisen%20perusteltu%20p%C3%A4%C3%A4telm%C3%A4%20YVA-selostuksesta%2C%20Voimajohto%20Hiki%C3%A4-Inkoo.pdf>

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä **perusteltu johtopäätös**, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta. Perusteltu päätelmä perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 23 §:ään.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn **yhteysviranomaisena on toiminut 31.12.2025 saakka Uudenmaan ELY-keskus ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto.**

Yhteenveto lausunnoista

Itäinen vaihtoehto todettiin suotuisammaksi ilmastovaikutusten ja luontoon kohdistuvien vaikutusten kannalta, johtuen siitä, että läntinen vaihtoehto tulisi kokonaan uuteen johtokäytävään. Liito-oravan kannalta läntinen vaihtoehto tulkittiin hieman paremmaksi, vaikka molemmilla reiteillä on liito oravaan kielteisiä vaikutuksia. Nurmijärven kunnan alueella itäisellä reitillä on elinkeinopoliittisesti tärkeä kohde sekä kielteisemmät vaikutukset asutukselle ja elinkeinotoiminnalle.

Alueidenkäyttö

Voimajohtojen reittivaihtoehtojilla ei tunnisteta merkittäviä kielteisiä vaikutuksia Nurmijärven yleis- tai asemakaavojen toteuttamiselle, huomioitava kuitenkin, että itäinen reittivaihtoehto kulkee Metsä-Tuomelan asemakaavan läpi.

1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus

Välillä Hikiä–Passanmäki tarkasteltavat voimajohtoreitit sijoittuvat pääosin uuteen maastokäytävään. Ohjelmavaiheen jälkeen reittejä tarkennettiin ja mukaan otettiin itäpuolelta kiertävä vaihtoehto, joka alkaa Hyyppärän kohdalta. Tällä osuudella tarkastellaan nykyisen rinnalle sijoittuvaa maastokäytävää noin 6–14 kilometriä ja uutta maastokäytävää noin 27–43 kilometriä. Tästä itäisen vaihtoehtoon osuus on noin 27 km.

Maisema ja kulttuuriympäristöt

Passanmäen alustavan sähköasema sijoittuu useiden maisema- ja kulttuuriympäristöalueiden läheisyyteen. **Läntisellä** reittiosuudella vaikutukset arvioitiin suuriksi kielteisiksi erityisesti Nurmijärven alueella (P_I–Q) johtuen maiseman muutoksesta ja alueen herkkyydestä.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Passanmäen alustavalla sähköaseman suunnittelualueella sijaitsevat muinaismuistolain suojaamat kiinteät muinaisjäännökset tulee huomioida sähköaseman sijaintipaikan suunnittelussa ja ohjeistuksissa. Lausunnoissa huomautettiin, että Passanmäen sähköaseman alueelta puuttuu kiinteitä muinaisjäännöksiä, joita ei ole huomioitu arviointiselostuksessa, vaikka ne esitetään kartoilla.

Pintavedet ja pienvedet

Pienvesien osalta itäinen vaihtoehto (Hikiä-Passanmäki) todettiin olevan kokonaisuutena olevan parempi vaihtoehto, sillä se kulkee pääosin olemassa olevan johtokäytävän vieressä. Itäisessä vaihtoehdossa linjauksen muutosta tulisi tehdä, jotta reitille osuvat norot voidaan säilyttää.

Pohjavedet

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden näkökulmasta hankkeen kohdistuminen pohjavesialueille todettiin ongelmalliseksi. Passanmäen sähköasema on suunniteltu pohjavesialueelle. Sähköasemilla on riskitekijöitä (tulipaloriski, laiterikkoriski, mahdollisuus öljy-, kemikaali-, ja maametallipäästöihin), jotka voivat aiheuttaa merkittäviä pohjavesivahinkoja. Kaukosuojavyöhykkeiden huomiointi mm. Kiljavan ja Rajamäen pohjavesialueilla nostettiin tarpeelliseksi toimenpiteeksi. Todettiin, että pohjavesiselvitykset ja kaivovesikartoitukset ovat tarpeellisia talousveden laadun turvaamiseksi. Jatkosuunnittelussa pohjavesialueille sijoittuvien pylväspaikkojen pohjaolosuhteet, pohjaveden pinnankorkeus sekä mahdollisen paineellisen pohjaveden esiintyminen on tutkittava. Nurmijärven kunnan pohjavesialueiden päivitettyä suojelusuunnitelmaa tulee hyödyntää jatkosuunnittelussa.

Luontotyypit ja ekologinen verkosto

Huomautettiin, että reittivaihtoehdoilla esiintyy uhanalaisia ja silmälläpidettäviä luontotyypppejä sekä luonnonsuojelu-, vesi- ja metsälainsäädännön mukaisia kohteita, jotka ovat herkkiä muutoksille. Nurmijärvellä voimajohtolinjaus ylittää kasvillisuudeltaan arvokkaita alueita sekä lepakoiden tärkeitä ruokailualueita ja siirtymäreittejä.

Vaikutukset ihmisiin, elinoloihin ja elinkeinojen harjoittamiseen

Nurmijärven alueella itäisen vaihtoehdolla olisi suuremmat vaikutukset, sillä vaikutusalueelle sijoittuu enemmän asuinrakennuksia.

Reittivaihtoehdot ja vuorovaikutus

Ihmeteltiin, ettei sähköasemista esitetty tarkempia tietoja ja ettei itäiseltä reitiltä esitetty sähköasemalle lainkaan sijaintia.

4 Yhteysviranomaisen arvio arviointiselostuksen riittävydestä ja laadusta sekä laatijoiden pätevydestä

Yhteysviranomainen on tarkistanut arviointiselostuksen riittävyden ja laadun, ja toteaa tältä osin seuraavaa.

Arviointiselostus on laadittu arviointiohjelman sekä sitä koskevan yhteysviranomaisen lausunnon keskeisten asioiden pohjalta. Hankkeessa on toteutettu riittävät ja asianmukaisesti kohdennetut selvitykset. Kokonaisuutena selostuksessa ei ole sellaisia olennaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaista tekemästä perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä vaikutuksista. Huomiona kuitenkin Natura-arviointiin liittyvät puutteet, jonka osalta Lupa- ja valvontaviraston on tehnyt täydennyspyynnön. Selostus antaa riittävän kokonaiskuvan hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista sekä mahdollistaa merkittävien vaikutusten tunnistamisen ja arvioinnin.

Arviointiselostuksessa esitetään todennäköiset merkittävät ympäristövaikutukset selkeästi aihealueittain. Merkittävyyden arviointi on tehty asiallisesti ja sitä ohjaavat periaatteet on kirjoitettu auki.

Arviointiselostuksessa on esitetty sen laadintaan osallistuneiden YVA-lain 33 §:ssä edellytetyt tiedot arvioinnin laatijoiden pätevydestä. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytössään riittävä asiantuntemus arviointiselostuksen laatimiseen ja sen sisältämien erillisselvitysten toteuttamiseen.

5 Yhteysviranomaisen johtopäätös hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman lisätarkastelunsa perusteella yhteysviranomainen esittää perusteltuna päätelmänään Fingrid Oyj:n 2x400 kV:n voimajohto Hikiä – Inkoo hankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa. Arviointiselostuksen mukaan merkittäviä vaikutuksiksi on tunnistettu maisemaan ja kulttuuriympäristöön, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, Natura-alueisiin ja suojelualueisiin, eläimistöön, liito-oravaan, maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen, arkeologiseen kulttuuriperintöön kohdistuvat vaikutukset. Samat vaikutukset korostuvat pohjoisella Hikiä-Passanmäki-osuudella.

Ilmastovaikutusten osalta yhteysviranomainen toteaa vaikutuksen olevan merkittävä kielteinen hiilivarastojen menettämisen osalta. Keskeinen lievennyskeino on **olemassa olevien johtokäytävien hyödyntäminen** niiltä osin, kuin se on mahdollista.

5.1 Luonnonympäristö ja suojeluarvot

Arvioitava hanke on mittakaavaltaan ja laajuudeltaan laaja, jolloin luonnonympäristöä heikentävien vaikutusten syntyä ei voida millään yksittäisellä hankevaihtoehdolla tai lieventävällä toimenpiteellä kokonaan poissulkea. Hankevaihtoehdoista tulee kuitenkin pyrkiä löytämään ensisijaisesti se linjaus, jolla kokonaistarkastelun myötä arvioidut haitalliset luontovaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Arvioinnin perusteella pohjoisista päävaihtoehdoista välillä Hikiä - Passanmäki **itäisen** vaihtoehdon ja Kopula-Inkoo välillä läntisen vaihtoehdon vaikutukset luonnonympäristöön ovat **vähäisemmät**.

5.4 Ilmastovaikutukset

Maankäytön muutoksen aiheuttaman hiilinielujen ja varastojen vähenemisen osalta ilmastovaikutukset ovat merkittäviä haitallisia. Hanke aiheuttaa arviolta 330–550 hehtaarin pysyvän metsäkadon vaihtoehdosta riippuen. Merkittävien haitallisten vaikutusten lieventämiseksi reittivaihtoehtojen valinnassa ja jatkosuunnittelussa on pyrittävä minimoimaan aiheutettu metsäkato. Ilmastovaikutusten lieventämiseksi **parhaat vaihtoehdot** ovat Hikiä-Passanmäki välillä **itäinen** reittivaihtoehto.

5.5 Arkeologinen kulttuuriperintö

Yhteysviranomainen toteaa hankkeella olevan todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia, sillä reittien vaikutusalueella sijaitsee muinaisjäännöksiä ja vaikutuksilta ei näillä reittivaihtoehdoilla voida täysin välttää, vaikka niitä todetaan voivan lieventää. Yhteysviranomainen näkee, että kohteisiin kohdistuvia merkittäviä vaikutuksia voidaan osin välttää tai lieventää reittivalinnoilla.

Keski-Uudenmaan museon lausunnossa huomautettiin Passanmäen alustavan sähköaseman suunnittelualueella sijaitsevista puuttuvista kohteista: Walkiasuonmäki Rå (1000054133), Hakalanniitty (1000005722), Hyypiönmäki (543010018), Ristola (1000005863). Museon lausunnon mukaisesti kohteiden rajauksia voidaan joutua selvittämään tarkkuusinventoinnilla ennen rakentamisvaihetta. Vaikutuksia voidaan vähentää sähköaseman sijoittamisella niin, ettei kohteisiin tarvitse kajota.

6 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat sekä arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa 6.1 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat

6.2 Arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja luvassa

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomasta esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai

arvioinnista on kulunut pitkä aika. Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaeissa on lisäksi tarkemmat säännökset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn huomioon ottamisesta.